

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla

(2000/C 365 E/17)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2000) 385 lopull. — 2000/0189(COD)

(Komission esittämä 25 päivänä elokuuta 2000)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY⁽¹⁾ jäsenvaltiot veloitetaan turvaamaan luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittelyä koskevat oikeudet ja vapaudet ja erityisesti heidän oikeutensa yksityisyyden suojaan, jotta henkilötietojen vapaa liikkuvuus yhteisössä voidaan turvata.
- (2) Viestinnän luottamuksellisuus taataan ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten asiakirjojen, erityisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen, ja jäsenvaltioiden valtiosääntöjen mukaisesti.
- (3) Direktiivissä 95/46/EY vahvistetut periaatteet muunnettiin televiestinnän alaa koskeviksi erityissäännöiksi henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta televiestinnän alalla 15 päivänä joulukuuta 1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/66/EY⁽²⁾. Direktiiviä 97/66/EY olisi mukautettava sähköisen viestinnän palveluiden markkinoilla ja tekniikassa tapahtuneeseen kehitykseen, jotta yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen käyttäjille turvataan henkilötietojen ja yksityisyyden suojan yhdenmukainen taso käytetyistä tekniikoista riippumatta.

(4) Yhteisössä ollaan parhaillaan ottamassa käyttöön uutta kehittyntä digitaaliteknologiaa yleisissä viestintäverkoissa, mikä asettaa käyttäjien henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevia erityisvaatimuksia. Uusien sähköisen viestinnän palvelujen käyttöönotto on luonteenomaista tietoyhteiskunnan kehittymiselle. Suurella yleisöllä on nykyisin mahdollisuus ja varaa käyttää digitaalisia matkaviestinverkkoja. Näillä digitaalisilla verkoilla on suuri kapasiteetti ja mahdollisuudet henkilötietojen käsittelyyn. Näiden palvelujen onnistunut kansainvälinen kehittäminen riippuu osittain siitä, että käyttäjät luottavat siihen, ettei heidän yksityisyytensä ole vaarassa.

(5) Internet mullistaa markkinoiden perinteisiä rakenteita tarjoamalla käyttöön yhteisen ja maailmanlaajuisen infraruktuurin, jossa voidaan jaella laajaa valikoimaa sähköisen viestinnän palveluja. Internetissä yleisesti saatavilla olevat sähköisen viestinnän palvelut avaavat käyttäjille uusia mahdollisuuksia, mutta aiheuttavat samalla heidän henkilotietoihinsa ja yksityisyyteensä liittyviä uusia riskejä.

(6) Yleisten viestintäverkkojen osalta olisi annettava erityiset lait, asetukset ja tekniset määräykset, jotta luonnollisten henkilöiden perusoikeudet ja -vapaudet sekä oikeushenkilöiden oikeutetut edut voidaan suojata ottaen erityisesti huomioon tilaajia ja käyttäjiä koskevien tietojen automaattiseen tallennukseen ja käsittelyyn liittyvän kapasiteetin lisääntyminen.

(7) Jäsenvaltioiden antamat henkilötietojen, yksityisyyden sekä oikeushenkilöiden oikeutettujen etujen suojaa sähköisen viestinnän alalla koskevat lait, asetukset ja tekniset määräykset olisi yhdenmukaistettava, jotta voidaan välttää sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden esteet perustamissopimuksen 14 artiklan mukaisesti. Yhdenmukaistaminen olisi rajoitettava vaatimuksiin, jotka ovat välttämättömiä sen takaamiseksi, ettei uusien sähköisen viestinnän palvelujen ja verkkojen edistämistä ja kehittämistä jäsenvaltioiden välillä estetä.

(8) Jäsenvaltioiden, kyseisten palvelun- ja verkontoarjoajien ja käyttäjien sekä yhteisön toimivaltaisten elinten olisi toimitettava yhteistyössä otettaessa käyttöön ja kehitettäessä asianmukaisia tekniikoita, joita tarvitaan tässä direktiivissä tarkoitettujen takuiden soveltamiseksi, ottaen erityisesti huomioon tavoitteet, joiden mukaan henkilötietojen käsittely on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi ja nimeäntä tai salanimellä julkaistua tietoa on käytettävä aina kuin se on mahdollista.

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EYVL L 24, 30.1.1998, s. 1.

- (9) Sähköisen viestinnän alalla sovelletaan direktiiviä 95/46/EY erityisesti kaikkien sellaisten perusoikeuksien ja -vapauksien turvaamista koskevien kysymysten osalta, jotka eivät nimenomaisesti sisälly tämän direktiivin säännöksiin, rekisterinpitäjän velvoitteet ja yksilöiden oikeudet mukaan lukien. Direktiiviä 95/46/EY sovelletaan muihin kuin yleisesti saatavilla oleviin sähköisiin viestintäpalveluihin.
- (10) Samoin kuin direktiivi 95/46/EY, tämä direktiivi ei koske perusoikeuksien ja -vapauksien turvaamista sellaisessa toiminnassa, joka ei kuulu yhteisön oikeuden soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden kuuluu toteuttaa tarvittavat toimenpiteet yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja valtion turvallisuuden (valtion taloudellinen hyvinvointi mukaan lukien, kun toimet liittyvät valtion turvallisuuteen) suojaamiseksi sekä rikosoikeuden soveltamiseksi. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen harjoittaa sähköisen viestinnän laillista seurantaa, jos se on tarpeellista edellä mainituissa tarkoituksissa.
- (11) Yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tilaajat voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Tämän direktiivin tarkoituksena on direktiiviä 95/46/EY täydentäen suojata luonnollisten henkilöiden perusoikeudet, ja erityisesti heidän oikeutensa yksityisyyteen, sekä oikeushenkilöiden oikeutetut edut. Direktiivistä ei aiheudu jäsenvaltioille velvoitetta laajentaa direktiivin 95/46/EY soveltamista oikeushenkilöiden oikeutettujen etujen suojaamiseen, sillä tämä suoja varmistetaan asiaa koskevassa yhteisön ja kansallisessa lainsäädännössä.
- (12) Kutsuvan ja yhdistetyn tilaajan tunnistusta ja tunnistuksen rajoittamista sekä analogisiin keskuksiin liitettyihin tilaajaliittymiin tehtävää automaattista soitonsiirtoa koskevien tiettyjen vaatimusten soveltamista ei saisi tehdä pakolliseksi tietyissä tapauksissa, joissa soveltaminen osoittautuisi teknisesti mahdottomaksi tai vaatisi suhteetonta taloudellista panostusta. On tärkeää, että asiaan liittyville tahoille ilmoitetaan kyseisistä tapauksista, ja siksi jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava niistä komissiolle.
- (13) Palveluntarjoajien olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet tarjoamiensa palvelujen turvallisuuden varmistamiseksi, tarvittaessa yhdessä verkontarjoajan kanssa, ja ilmoitettava tilaajille mahdollisista verkon turvallisuuteen kohdistuvista erityisistä riskeistä. Tällaisia riskejä saattaa esiintyä erityisesti Internetin kaltaisessa avoimessa verkossa tarjottavien sähköisten viestintäpalvelujen yhteydessä. On erityisen tärkeää, että palveluntarjoaja antaa tällaisten palvelujen tilaajille ja käyttäjille täydelliset tiedot olemassa olevista turvallisuusriskeistä, joita ei voida poistaa palveluntarjoajan käytössä olevilla keinoilla. Palveluntarjoajien, jotka tarjoavat yleisesti saatavilla olevia sähköisen viestinnän palveluja Internetissä, olisi ilmoitettava käyttäjille ja tilaajille toimenpiteistä, joita nämä voivat toteuttaa viestintänsä turvallisuuden suojelemiseksi esimerkiksi käyttämällä erityisiä ohjelmisto- tai salaustekniikoita. Turvallisuutta arvioidaan direktiivin 95/46/EY 17 artiklan mukaan.
- (14) Olisi toteutettava toimenpiteet viestinnän luvattoman käytön estämiseksi, jotta voidaan turvata viestinnän luottamuksellisuus, mukaan lukien sekä sisältö että tällaiseen viestintään liittyvät tiedot, yleisissä viestintäverkoissa ja yleisesti saatavilla olevissa sähköisen viestinnän palveluissa. Joidenkin jäsenvaltioiden kansallinen lainsäädäntö kieltää viestinnän luvattoman käytön ainoastaan, jos se on tahallista.
- (15) Tilaajiin liittyvät tiedot, joita käsitellään sähköisissä viestintäverkoissa liittymien luomiseksi ja tietojen välittämiseksi, sisältävät tietoja luonnollisten henkilöiden yksityiselämästä ja kohdistuvat oikeuteen vapaaseen viestintään. Oikeushenkilöiden oikeutettuja etuuksia olisi myös suojattava. Tällaista tietoa voidaan tallentaa vain siinä määrin, kuin se on palvelun tarjoamisen kannalta välttämätöntä laskutuksen tai yhteenliittämismaksujen vuoksi ja vain rajoitetun ajan. Kaikki muu tällaisen tiedon jatkokäsittely, jota yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoaja mahdollisesti haluaisi suorittaa omien sähköisten viestintäpalvelujensa markkinointiksi tai lisäarvopalveluiden tarjoamiseksi, sallitaan ainoastaan, jos tilaaja on tähän suostunut yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoajan hänelle antamien täsmällisten ja täydellisten tietojen perusteella, jotka koskevat näitä suunniteltuja jatkokäsittelymuotoja ja tilaajan oikeutta olla antamatta suostumustaan tai peruuttaa suostumuksensa tällaiseen käsittelyyn. Omien viestintäpalvelujen markkinointiin tai lisäarvopalvelujen tarjoamiseen käytettävät liikennetiedot olisi myös poistettava tai tehtävä nimettömiksi palvelun tarjoamisen jälkeen. Palveluntarjoajien olisi aina ilmoitettava tilaajille, minkätyyppisiä tietoja ne käsittelevät, mikä on käsittelyn tarkoitus ja kuinka kauan se kestää.
- (16) Eriteltyjen laskujen käyttöönotto on parantanut tilaajan mahdollisuuksia tarkastaa palveluntarjoajan laskuttamien maksujen oikeellisuus, mutta samalla se voi vaarantaa yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen käyttäjien yksityisyyden. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi käyttäjän yksityisyyden turvaamiseksi kannustettava sellaisten sähköisten viestintäpalvelujen vaihtoehtojen kehittämistä kuten vaihtoehtoiset maksuvälineet, jotka tekevät mahdolliseksi nimettömän tai ehdottomasti henkilökohtaisen pääsyn yleisesti saatavilla oleviin sähköisen viestinnän palveluihin, esimerkiksi puhelinkortit ja luottokorttiveloitukset.

- (17) Viestinnän mahdollistamiseksi digitaalisissa matkaviestinverkoissa käsitellään paikkatietoja, jotka ilmaisevat matkaviestimen käyttäjän päätelaitteen maantieteellisen sijainnin. Tällaiset tiedot ovat 6 artiklan soveltamisalaan kuuluvia liikennetietoja. Digitaalisilla matkaviestinverkoilla voi kuitenkin olla myös kyky käsitellä paikkatietoja, jotka ovat tarkempia kuin mitä viestinnän mahdollistaminen edellyttää ja joita käytetään lisäarvopalvelujen tarjoamiseen kuten henkilökohtaisten liikennetiedotusten ja opastuksen antamiseen autoilijoille. Tällaisten tietojen käsittely lisäarvopalveluita varten olisi sallittava ainoastaan, jos tilaajat ovat antaneet siihen suostumuksensa. Myös silloin, kun tilaajat ovat antaneet suostumuksensa, heidän on voitava helposti ja maksutta kieltää väliaikaisesti paikkatietojen käsittely.
- (18) Kutsuvan tilaajan tunnistuksen osalta on tarpeen suojata soittajan oikeus estää kutsuvan tilaajan tunnistus sekä puhelun vastaanottajan oikeus kieltäytyä vastaanottamasta tunnistamattomia puheluja. Kutsuvan tilaajan tunnistuksen esto voidaan määrätyissä tapauksissa ohittaa. Joidenkin tilaajien erityisesti puhelinpalvelukeskusten ja vastaavien organisaatioiden edun mukaista on taata soittajien nimenä tunnistus. Yhdistetyn tilaajan tunnistuksen osalta on tarpeen turvata puhelun vastaanottajan oikeus, sekä tähän liittyvät oikeudet edut, estää sen tilaajan tunnistus, johon soittaja on tosiasiallisesti yhdistetty, erityisesti soitonsiirtotapauksissa. Yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoajan olisi ilmoitettava tilaajilleen kutsuvan ja yhdistetyn tilaajan tunnistuksen olemassaolosta verkossa ja kaikista palveluista, joita on tarjolla kutsuvan ja yhdistetyn tilaajan tunnistuksen perusteella, sekä saatavilla olevista yksityisyyden turvaamisen mahdollisuuksista. Tällä tavoin tilaajilla on mahdollisuus tehdä tietoinen valinta yksityisyyden turvaamiskeinoista, joita he mahdollisesti haluavat käyttää. Yksityisyyden turvaamisen mahdollisuuksien, joita tarjotaan liittymäkohtaisesti, ei tarvitse välttämättä olla saatavilla automaattisena verkkopalveluna, vaan ne voivat olla saatavissa yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoajalle esitetyn yksinkertaisen pyynnön perusteella.
- (19) Olisi toteutettava toimenpiteitä tilaajien suojaamiseksi toisen henkilön tekemän automaattisen soitonsiirron mahdollisesti aiheuttamia häiriöitä vastaan, ja tällaisissa tapauksissa tilaajien olisi voitava lopettaa siirrettyjen puhelujen yhdistyminen päätelaitteeseensa pyytämällä tätä yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoajalta.
- (20) Sähköisten viestintäpalvelujen tilaajaluettelot ovat laajassa jakelussa ja yleisesti saatavilla. Luonnollisten henkilöiden oikeus yksityisyyteen ja oikeushenkilöiden oikeudet edut edellyttävät, että tilaajat voivat itse määrittää, julkaistaanko heidän henkilötietonsa luettelossa ja mitkä niistä julkas-
- taan. Yleisesti saatavilla olevia tilaajaluetteloita julkaisevien on ilmoitettava tällaisissa luetteloissa oleville tilaajille, mikä on luettelon tarkoitus ja mitä erityiskäyttöä yleisesti saatavilla olevien luetteloiden sähköisillä toisinoilla voi olla erityisesti ohjelmistoihin sulautettujen hakutoimintojen kautta, kuten käänteiset hakutoiminnot, joiden avulla luettelon käyttäjät voivat selvittää tilaajan nimen ja osoitteen pelkän puhelinnumeron perusteella.
- (21) Olisi toteutettava toimenpiteitä tilaajien suojaamiseksi ei-toivottujen puhelujen, telekopioiden, sähköpostiviestien ja muiden suoramarkkinointitarkoituksiin käytettävien viestintämuotojen aiheuttamaa yksityisyyden loukkaamista vastaan. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa nämä suojautumiskeinot koskemaan vain tilaajia, jotka ovat luonnollisia henkilöitä.
- (22) Sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamisessa käytettävät toiminnot voivat olla sulautettuina verkkoon tai mihin tahansa käyttäjän päätelaitteen osaan, ohjelmistot mukaan lukien. Yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen käyttäjien henkilötietojen ja yksityisyyden suojelemisen olisi oltava riippumatonta palvelun tarjoamisesta tarvittavien eri osien kokonaisuudesta sekä tarvittavien toimintojen jakautumisesta näiden osien kesken. Direktiivi 95/46/EY kattaa kaikenlaisen henkilötietojen käsittelyn käytetystä tekniikasta riippumatta. Sähköisiä viestintäpalveluja koskevien erityissääntöjen antaminen muita tällaisten palvelujen tarjoamisesta tarvittavia osia koskevien yleisten sääntöjen rinnalla ei välttämättä edistä henkilötietojen ja yksityisyyden suojelemista tekniikasta riippumattomalla tavalla. Siksi saattaa olla tarpeellista hyväksyä toimenpiteitä, joilla tietyn tyyppisten sähköisissä viestintäpalveluissa käytettävien laitteiden valmistajat veloitetaan valmistamaan tuotteensa siten, että niihin sisältyy suojatoiminnot, joilla varmistetaan käyttäjien ja tilaajien henkilötietojen ja yksityisyyden suojeleminen. Tällaisten toimenpiteiden vahvistaminen radio- ja telepätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnistamisesta 9 päivänä maaliskuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/5/EY⁽¹⁾ mukaisesti varmistaa sen, että sähköisen viestinnän laitteiden teknisten ominaisuuksien – ohjelmistot mukaan lukien – käyttöönotto tietosuojatarkoituksessa yhdenmukaistetaan siten, että se on sopusoinnussa sisämarkkinoiden moitteetoman toiminnan kanssa.
- (23) Jäsenvaltiot voivat, vastaavasti kuin mitä direktiivin 95/46/EY 13 artiklassa säädetään, erityisesti rajoittaa tilaajien velvoitteiden ja oikeuksien soveltamisalaa tietyissä olosuhteissa, esimerkiksi varmistamalla, että yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoaja voi ohittaa kutsuvan tilaajan tunnistuksen eston kansallisen lainsäädännön mukaisesti rikosten ehkäisemiseksi tai paljastamiseksi taikka valtion turvallisuuden perusteella.

⁽¹⁾ EYVL L 91, 7.4.1999, s. 10.

- (24) Kansallisessa lainsäädännössä olisi säädettävä korjaavista toimenpiteistä siinä tapauksessa, että käyttäjien ja tilaajien oikeuksia ei kunnioiteta. Olisi säädettävä seuraamuksista henkilöille, jotka eivät noudata tämän direktiivin mukaisesti annettuja kansallisia säännöksiä, riippumatta siitä, koskeeko heitä yksityisoikeus tai julkisoikeus.
- (25) Tämän direktiivin soveltamisalalla on aiheellista hyödyntää direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustetun tietosuojatyöryhmän kokemusta.
- (26) Tiettyjä erityisjärjestelyjä tarvitaan helpottamaan tämän direktiivin säännösten noudattamista tietojenkäsittelyn osalta, joka on jo aloitettu sinä päivänä, jona tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettu kansallinen lainsäädäntö tulee voimaan,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Soveltamisala ja tavoite

1. Tällä direktiivillä yhdenmukaistetaan jäsenvaltioiden säännökset, joita tarvitaan samantasoisien perusoikeuksien ja -vapauksien, erityisesti yksityisyyttä koskevan oikeuden, suojan varmistamiseksi henkilötietojen käsittelyssä sähköisen viestinnän alalla sekä tällaisten tietojen ja sähköisen viestinnän laitteiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi yhteisössä.
2. Tämän direktiivin säännöksissä täsmennetään ja täydennetään direktiiviä 95/46/EY edellä 1 kohdassa mainittuja tarkoituksia varten. Niissä säädetään lisäksi tilaajien, jotka ovat oikeushenkilöitä, oikeutettujen etujen suojelemisesta.
3. Tätä direktiiviä ei sovelleta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle jääviin toimiin, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V ja VI osaston kattamiin toimiin, eikä missään tapauksessa yleistä turvallisuutta, puolustusta ja valtion turvallisuutta (mukaan lukien valtion taloudellinen hyvinvointi, kun toimet liittyvät valtion turvallisuuteen) koskeviin toimiin ja valtion toimiin rikosoikeuden alalla.

2 artikla

Määritelmät

Ellei toisin säädetä, tässä direktiivissä sovelletaan direktiivin 95/46/EY ja (sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/.../EY sisältämiä määritelmiä.

Lisäksi tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) "käyttäjällä" luonnollisia henkilöitä, jotka käyttävät yleisesti saatavilla olevaa sähköisen viestinnän palvelua yksityis- tai liikeasioihin olematta välttämättä tämän palvelun tilaajia;

- b) "liikennetiedoilla" tietoja, joita käsitellään sähköisen viestinnän verkossa tapahtuvan viestinnän aikana tai tällaista viestintää varten;
- c) "paikkatiedoilla" sähköisen viestinnän verkossa käsiteltäviä tietoja, jotka ilmaisevat yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun käyttäjän päätelaitteen maantieteellisen sijainnin;
- d) "viestinnällä" tietoa, jota vaihdetaan tai jota siirretään tiettyjen osapuolten kesken yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun avulla;
- e) "puhelulla" yleisesti saatavilla olevan puhelupalvelun avulla luotua yhteyttä, joka mahdollistaa kaksisuuntaisen tosiaikaisen viestinnän.

3 artikla

Palvelut

1. Tätä direktiiviä sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn, joka liittyy yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen yleisissä viestintäverkoissa yhteisössä.
2. Tämän direktiivin 8, 10 ja 11 artiklaa sovelletaan digitaalisiin keskuksiin yhdistettyihin liittymiin ja jos se on teknisesti mahdollista eikä edellytä kohtuutonta taloudellista panosta, myös analogisiin keskuksiin yhdistettyihin liittymiin.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tapauksista, joissa 8, 10 ja 11 artiklan vaatimusten täyttäminen olisi teknisesti mahdotonta tai edellyttäisi suhteettoman suuria taloudellisia panoksia.

4 artikla

Turvallisuus

1. Yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoajan on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet varmistaakseen tarjoamiensa palvelujen turvallisuuden, tarvittaessa yhdessä yleisen sähköisen viestinnän verkon tarjoajan kanssa verkon turvallisuuden osalta. Näillä toimenpiteillä on voitava varmistaa riskiin suhteutettu turvallisuustaso ottaen huomioon tekniikan sen hetkinen taso ja toimenpiteiden käyttöönottokustannukset.
2. Jos on olemassa erityinen verkon turvallisuuteen kohdistuva riski, yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoajan on ilmoitettava tilaajille tällaisesta riskistä ja mahdollisista korjauskeinoista mukaan lukien asiaan liittyvät kustannukset.

5 artikla

Viestinnän luottamuksellisuus

1. Jäsenvaltioiden on kansallisella lainsäädännöllä varmistettava yleisen viestinnän verkon ja yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen välityksellä tapahtuvan viestinnän ja siihen liittyvien liikennetietojen luottamuksellisuus. Niiden on erityisesti kiellettävä se, että muut henkilöt kuin käyttäjät voisivat ilman kyseisten käyttäjien suostumusta kuunnella, tallentaa tai muulla tavalla seurata tai valvoa viestintää ja siihen liittyviä liikennetietoja, jollei se ole laillisesti sallittua 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei koske laillisesti sallittua viestinnän ja siihen liittyvien liikennetietojen tallentamista tavanomaisen liiketoiminnan piirissä todisteeksi liiketapahtumasta tai mistä tahansa muusta liiketoimintaan liittyvästä yhteydenpidosta.

6 artikla

Liikennetiedot

1. Viestinnän välittämistä varten käsiteltyä tilaajia ja käyttäjiä koskevat liikennetiedot, jotka yleisen viestinnän verkon tai palvelun tarjoaja tallentaa, on poistettava tai tehtävä nimettömiksi viestinnän välittämisen jälkeen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2, 3 ja 4 kohdan säännösten soveltamista.

2. Tilaajalaskutusta ja yhteenliittämismaksuja varten tarvittavia liikennetietoja voidaan käsitellä. Tällainen käsittely on sallittua ainoastaan sen ajanjakson loppuun asti, jona laskusta voidaan laillisesti valittaa tai maksu voidaan periä.

3. Yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoaja voi omien sähköisen viestinnän palvelujensa markkinoinniseksi tai lisäarvopalvelujen tarjoamiseksi tilaajalle käsitellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja siinä määrin ja niin kauan kuin tällainen palvelu edellyttää, jos tilaaja on antanut siihen suostumuksensa.

4. Palveluntarjoajan on ilmoitettava tilaajalle, minkätyyppisiä liikennetietoja käsitellään edellä 2 ja 3 kohdassa mainituissa tarkoituksissa ja kuinka kauan käsittely kestää.

5. Liikennetietojen käsittely 1–4 kohdan mukaisesti on rajoitettava yleisen viestinnän verkkojen ja palvelujen tarjoajien valtuuttamiin henkilöihin, jotka käsittelevät laskutusta tai liikenteenhallintaa, asiakastiedusteluja, petosten paljastamista, palveluntarjoajan omien sähköisen viestinnän palvelujen markkinoinnista tai lisäarvopalvelujen tarjoamista, ja sitä saa suorittaa ainoastaan kyseisten toimien vaatimassa laajuudessa.

6. Tämän artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohdalla ei rajoita toimivaltainen viranomaisten mahdollisuutta saada voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti liikennetietoja riitojen ja erityisesti yhteenliittämiseen tai laskutukseen liittyvien riitojen ratkaisemiseksi.

7 artikla

Eritelty laskutus

1. Tilaajilla on oltava oikeus saada laskunsa erittelemättöminä.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava kansallisia säännöksiä sovellettaakseen yhteen toisaalta eriteltyjä laskuja saavien tilaajien oikeudet ja toisaalta soittavien käyttäjien ja vastaanottavien tilaajien oikeus yksityisyyteen, esimerkiksi varmistamalla, että tällaisille käyttäjille ja tilaajille on olemassa riittävästi yksityisyyttä parantavia viestintä- tai maksuvaihtoehtoja.

8 artikla

Kutsuvan ja yhdistetyn tilaajan tunnistus ja sen rajoittaminen

1. Jos kutsuvan tilaajan tunnistusta tarjotaan, soittavalla käyttäjällä on oltava mahdollisuus estää helposti ja veloitusetta kutsuvan tilaajan tunnistus puhelukohtaisesti. Soittavalla tilaajalla on oltava tämä mahdollisuus liittymäkohtaisesti.

2. Jos kutsuvan tilaajan tunnistusta tarjotaan, vastaanottavalla tilaajalla on oltava mahdollisuus helposti ja tämän toimitteen kohtuullisen käytön osalta veloitusetta estää tulevien puhelujen tilaajan tunnistus.

3. Jos kutsuvan tilaajan tunnistusta tarjotaan ja jos kutsuvan tilaajan tunnistus näkyy näytössä ennen puhelun yhdistymistä, vastaanottavalla tilaajalla on oltava mahdollisuus helposti kieltäytyä vastaanottamasta tulevia puheluita, jos soittava käyttäjä tai tilaaja on estänyt kutsuvan tilaajan tunnistuksen.

4. Jos yhdistetyn tilaajan tunnistusta tarjotaan, vastaanottavalla tilaajalla on oltava mahdollisuus helposti ja veloitusetta estää yhdistetyn tilaajan tunnistuksen näyttö soittajalle.

5. Edellä 1 kohdassa annetut säännökset koskevat myös puheluita yhteisöstä yhteisön ulkopuolisiin maihin. Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa annetut säännökset koskevat myös yhteisön ulkopuolisista maista tulevia puheluita.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kutsuvan ja/tai yhdistetyn tilaajan tunnistusta tarjotaan, yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoajat ilmoittavat siitä sekä 1–4 kohdassa vahvistetuista mahdollisuuksista julkisesti.

9 artikla

Paikkatiedot

1. Jos sähköisen viestinnän verkoissa voidaan käsitellä muita niiden palvelujen käyttäjien tai tilaajien paikkatietoja kuin liikennetietoja, näitä tietoja saa käsitellä vain silloin, kun ne on tehty nimettömiksi tai kun käyttäjät tai tilaajat ovat antaneet suostumuksensa, ja tietoja saa käsitellä ainoastaan siinä määrin ja niin kauan kuin lisäarvopalvelujen tarjoaminen edellyttää. Ennen kuin käyttäjät tai tilaajat antavat suostumuksensa palvelun tarjoajan on ilmoitettava heille, minkätyyppisiä paikkatietoja käsitellään, mikä on käsittelyn tarkoitus ja kuinka kauan se kestää ja siirretäänkö tiedot kolmannelle osapuolelle lisäarvopalvelun tarjoamista varten.

2. Kun muiden paikkatietojen kuin liikennetietojen käsittelyyn on saatu käyttäjien tai tilaajien suostumus, käyttäjällä tai tilaajalla on edelleen oltava mahdollisuus helposti ja veloitusetta kieltää väliaikaisesti tällaisten tietojen käsittely kunkin verkkoyhteyden tai kunkin viestintäpahtuman osalta.

3. Paikkatietojen käsittely 1 ja 2 kohdan mukaisesti on rajoitettava sähköisen viestinnän palveluntarjoajan tai lisäarvopalvelua tarjoavan kolmannen osapuolen valtuuttamiin henkilöihin, ja sitä saa suorittaa ainoastaan lisäarvopalvelun tarjoamisen vaatimassa laajuudessa.

10 artikla

Poikkeukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on avoimia menettelyjä, joita käyttäen yleisen viestinnän verkon ja/tai yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoaja voi ohittaa

a) kutsuvan tilaajan tunnistuksen eston väliaikaisesti, jos tilaaja pyytää ilkivaltaisten puhelujen tai häirintäsoittojen jäljittämistä. Tässä tapauksessa yleisen viestinnän verkon ja/tai yleisesti saatavilla olevan sähköisen viestinnän palvelun tarjoajan on tallennettava soittavan tilaajan tunnistustiedot ja annettava nämä tiedot käytettäväksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

b) kutsuvan tilaajan tunnistuksen eston ja paikkatietojen käsittelyä koskevan tilaajan tai käyttäjän väliaikaisen kiellon tai suostumuksen puuttumisen liittymäkohtaisesti hätäpuheluja käsitteleville organisaatioille, jotka jäsenvaltiot ovat sellaisiksi tunnustaneet, mukaan lukien lainvalvojat, sairaankuljetuspalvelut ja palokunnat, tällaisiin puheluihin vastaamiseksi.

11 artikla

Automaattinen soitonsiirto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tilaajat voivat helposti ja veloitusetta estää kolmannen suorittaman automaattisen soitonsiirron päätelaitteeseensa.

12 artikla

Tilaajaluettelot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tilaajille ilmoitetaan veloitusetta sellaisen yleisesti saatavilla olevan tai luettelopalvelujen kautta käytettävissä olevan painetun tai sähköisen tilaajaluettelon tarkoituksesta, jossa heidän henkilötietonsa voidaan mainita, sekä kaikista muista käyttömahdollisuuksista, jotka perustuvat luettelon sähköiseen toisintoon sulautettuihin hakutoimintoihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tilaajille annetaan veloitusetta mahdollisuus määritellä, mainitaanko heidän henkilötietonsa julkisissa luetteloissa ja mitkä tiedot niissä mainitaan, siinä määrin kuin tällaiset tiedot ovat merkityksellisiä luettelon julkaisijan määrittelemän luettelon tarkoituksen kannalta, sekä tarkistaa, korjata tai poistaa tällaisia tietoja.

3. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa sovelletaan tilaajiin, jotka ovat luonnollisia henkilöitä. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että yhteisön oikeuden ja sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti muiden tilaajien kuin luonnollisten henkilöiden oikeutettuja etuja suojellaan riittävästi, siltä osin kuin on kyse niiden merkitsemisestä julkisiin luetteluihin.

13 artikla

Muu kuin toivottu viestintä

1. Ilman ihmisen työpanosta toimivien automaattisten soittojärjestelmien, telekopiolaitteiden (faksien) taikka sähkö- tai tekstiviestien käyttö suoramarkkinointitarkoituksiin voidaan sallia ainoastaan, jos se kohdistuu tilaajiin, jotka ovat antaneet siihen ennalta suostumuksensa.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen veloitusetta sen, että muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettu keinoin toteutettua suoramarkkinointiin tarkoitettua ei-toivottua viestintää ei sallita joko ilman kyseisten tilaajien suostumusta tai sellaisille tilaajille, jotka eivät halua vastaanottaa tällaisia viestejä, siten, että valinta näiden kahden vaihtoehdon välillä määräytyy kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovelletaan tilaajiin, jotka ovat luonnollisia henkilöitä. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että yhteisön oikeuden ja sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti muiden tilaajien kuin luonnollisten henkilöiden oikeutettuja etuja suojellaan riittävästi muun kuin toivotun viestinnän osalta.

14 artikla

Tekniset ominaisuudet ja standardointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava tätä direktiiviä täyttävien laitteiden, jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, ettei päätelaitteille tai muille sähköisen viestinnän laitteille aseteta erityisiä teknisiä ominaisuuksia koskevia pakollisia vaatimuksia, jotka voisivat haitata laitteiden markkinoille saattamista ja tällaisten laitteiden vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä.

2. Jos tämän direktiivin säännöksiä voidaan panna täytäntöön ainoastaan edellyttämällä erityisiä teknisiä ominaisuuksia sähköisen viestinnän verkoissa, jäsenvaltioiden on ilmoitettava asiasta komissiolle 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/34/EY ⁽¹⁾ säädettyä menettelyä noudattaen.

3. Komission on hyväksyttävä tarvittaessa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että päätelaitteisiin sisältyy tarvittavat suojatoiminteet, joilla taataan käyttäjien ja tilaajien henkilötietojen ja yksityisyyden suoja, direktiivin 1999/5/EY ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ⁽²⁾ mukaisesti.

15 artikla

Direktiivin 95/46/EY tiettyjen säännösten soveltaminen

1. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tämän direktiivin 5 artiklassa, 6 artiklassa, 8 artiklan 1–4 kohdassa ja 9 artiklassa säädettyjen oikeuksien ja velvoitteiden soveltamisalaa, jos tällaiset rajoitukset ovat välttämättömiä valtion turvallisuuden, puolustuksen, yleisen turvallisuuden ja rikosten tai sähköisen viestintäjärjestelmän luvattoman käytön torjunnan, tutkinnan, selvittämisen ja syyteharkinnan varmistamiseksi direktiivin 95/46/EY 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Direktiivin 95/46/EY III jakson säännöksiä korjaavista toimenpiteistä, vastuista ja seuraamuksista sovelletaan ottaen huomioon tämän direktiivin mukaisesti annetut kansalliset säännökset ja tästä direktiivistä johtuvat henkilökohtaiset oikeudet.

3. Direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla perustetun tietosuojatyöryhmän on huolehdittava direktiivin 30 artiklassa tarkoitetuista tehtävistä myös tämän direktiivin soveltamisalaaan kuuluvissa asioissa, eli perusoikeuksien ja -vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamisessa sähköisen viestinnän alalla.

16 artikla

Siirtymäjärjestelyt

Tämän direktiivin 12 artiklaa ei sovelleta sellaisiin tilaajaluetteloiden painoksiin, jotka on julkaistu ennen tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten voimaantuloa.

17 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2001. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuihin kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset sekä niihin myöhemmin tehtävät muutokset kirjallisina komissiolle.

18 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

19 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.

⁽²⁾ EYVL L 36, 7.2.1987, s. 31.